

Inbreng Auditcommissie Permanent Geluidsmetnet vliegbasis Leeuwarden (PGMN) COVM vergadering 6-11-2023

Inleiding

In de afgelopen zes maanden is de auditcommissie vier keer bij elkaar gekomen om de actuele stand van zaken te bespreken. Diverse onderwerpen zijn gepasseerd. In deze samenvatting worden de meest relevante onderwerpen behandeld.

Overzicht geluidsniveaus 2020 t/m 2022

De auditcommissie heeft een samenvatting gemaakt betreffende de geluidsniveaus over de kalenderjaren 2020 t/m 2022. Grotendeels betreft het de transitiefase van F-16 naar F-35. Deze transitiefase duurde van eind 2019 tot 1 juli 2021. Sprake is van een procentuele stijging van geluid, zowel bij de starts als de landingen. In de hoogste categorieën 110 – 115 en >115 dB(A) is dit het meest het geval. In de wetenschap dat de F35 meer geluid maakt was dit een te verwachten uitkomst. De onderstaande tabel laat de piekbelasting per categorie en kalenderjaar zien. De stijging in de piekbelasting in deze drie jaar wordt mee veroorzaakt door het stijgende aantal F35's op de vliegbasis. Het jaar 2023 wordt het eerste volledige F35 jaar. We zullen de komende jaren de piekbelastingen in beeld blijven brengen om te kunnen beoordelen of er sprake is van een verbetering bij meer ervaring bij de F35-vliegers.

2020

Categorie in dB(A)	Marsum	Contour Marsum	Jelsum Bredyk	Jelsum Solar
104,9 – <110	71	487	341	260
109,9 – <115	7	155	100	71
>114,9	0	33	25	0
Totaal 2020	78	675	466	331

2021

Categorie in dB(A)	Marsum	Contour Marsum	Jelsum Bredyk	Jelsum Solar
104,9 – <110	216	649	361	445
109,9 – <115	41	258	173	210
>114,9	2	40	51	4
Totaal 2021	259	947	585	659

2022

Categorie in dB(A)	Marsum	Contour Marsum	Jelsum Bredyk	Contour Jelsum
104,9 – <110	364	618	339	360
109,9 – <115	106	394	298	233
>114,9	8	125	114	49
Totaal 2022	478	1137	751	642

Vanaf 6 februari tot en met augustus 2023 waren er weinig vliegbewegingen i.v.m. de baanrenovatie.
NB: In januari 2022 is het meetpunt in Jelsum verplaatst en werd "Solar" vervangen door "Contour".

Meetlocaties

Recentelijk heeft een delegatie van de auditcommissie een bezoek gebracht aan een boerderij nabij Leeuwarden. De bewoners wilden meewerken aan plaatsing van het meetpunt op de 35KE lijn. Hiermee willen we de (berekende) wettelijke 35 Ke contour checken met gemeten geluidniveaus. We verwachten na circa drie maand voldoende data te hebben. De leverancier Casper is momenteel bezig met de voorbereidingen en probeert de plaatsing van dit meetpunt z.s.m. in te plannen. Daarnaast onderzoekt de commissie verplaatsing van het meetpunt Bredyk te Jelsum, omdat deze dicht bij bomen staat. Tevens liggen er diverse verzoeken voor geluidsmetingen met het mobiele meetpunt die we in volgorde van aanvraag behandelen.

Er is een aanpassingsverzoek gestuurd naar Casper wat betreft de flightracker kleurindicator. De kleur rood wordt zichtbaar boven de 100 dB(A). We hebben besloten de kleur paars toe te voegen voor metingen boven de 110 dB(A). Zoals bekend hebben we in het advies aan de staatssecretaris gepleit voor het instellen van een maximale geluidsnorm van 110 dB(A). Die grens wordt nu ook met de paarse kleur geaccentueerd. De Auditcommissie van Volkel conformeert zich hier ook aan.

Nieuwe voorzitter

Op 30 maart 2023 heeft Albert Bennen afscheid genomen als voorzitter van de auditcommissie. Hij was voorzitter vanaf de installatie van de Auditcommissie. Zoals bekend neemt Gerard Veldman het voorzitterschap waar totdat we een nieuwe hebben gevonden. Binnenkort gaan we hierover in gesprek met een kandidaat.

Beperking geluidshinder basisscholen en intensiteit gebruik fietspad

Op 7 juli 2023 is de brief "Beperking geluidshinder basisscholen" aangeboden aan de basiscommandant. In het document is een uur-blok telling opgenomen. Deze maakt de intensiteit van het gebruik van het fietspad inzichtelijk. Mede door de toevoeging van deze meting is ons verzoek goed onderbouwd.

In het document werd verzocht tot:

1. Het startmoment van de "middagwave" te laten plaatsvinden voor 13.50 uur.
2. Sterke reductie van het aantal vliegbewegingen tijdens pauzetijden (10.00-10.30 en 12.00-12.30 uur). We verwachten in de komende COVM vergadering hier een reactie op.

Communicatie Volkel en aanpassingen Permanent Geluidsmetnet applicatie

Op 14 maart 2023 vond overleg plaats op Nieuw-Millingen tussen de auditcommissies van Volkel en Leeuwarden. Overleg vindt plaats tussen beiden commissies waarbij ook zorg gedragen wordt voor uitwisseling van documentatie. Wijzigingen aan de Permanent Geluidsmetnet applicatie worden eerst onderling tussen de beide commissies afgestemd waarna Casper mutaties kan doorvoeren.

Gebruik PGMN

Van april tot 25 augustus is het meetnet veel minder geraadpleegd omdat er niet gevlogen werd. Na de terugkomst van de F35's zien we weer een toename. In augustus 2023 werd de Flightracker van het meetnet 664 keer bekeken.

Bezoek Staatssecretaris

Zoals in de vorige COVM vergadering meegedeeld is heeft de staatssecretaris van Defensie de heer C. v.d. Maat op 3 april een werkbezoek gebracht aan de provincie Fryslân. De Auditcommissie kreeg de gelegenheid een presentatie te geven over haar bevindingen. Daarbij zijn een aantal vragen gesteld aan de staatssecretaris. Eind dit jaar wil hij de voortgang bespreken. Defensie is bezig om de vragen te beantwoorden in samenwerking met gemeenten, provincie en omwonendenvertegenwoordigers. Op 7 november 2023 vindt een volgend overleg plaats. In december 2023 zal er opnieuw contact zijn met de staatssecretaris.

Webinar vliegtuiggeluid

Een aantal leden van de Auditcommissie heeft op 9 mei het Webinar gevolgd over vliegtuiggeluid. Dit ging voornamelijk over de burgerluchtvaart. Goed om op de hoogte te blijven, maar had voor volgen militair vliegtuiggeluid weinig specifieke meerwaarde.

Bereikbaarheid Auditcommissie

Om de bereikbaarheid en duidelijkheid te vergroten heeft de Auditcommissie Leeuwarden een nieuw emailadres. Te weten, secretaris.auditcommissie@gmail.com